

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
Факультету образотворчого мистецтва і дизайну
Протокол № 11 від «21» листопада 2023 р.

Голова Вченої ради Остап КОВАЛЬЧУК

**ВИМОГИ
ДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ**

для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

Київ – 2023

Вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної магістерської роботи здобувачів вищої освіти з галузі знань 02 «Культура і мистецтво», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво».

Розробник:

Вероніка ЗАЙЦЕВА, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри декоративного мистецтва і реставрації Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної магістерської роботи розглянуто і рекомендовано для затвердження на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Факультету образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від «02» листопада 2023 року № 11

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної магістерської роботи погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«02» листопада 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Вероніка ЗАЙЦЕВА

Вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної магістерської роботи затверджено на засіданні Вченої Ради Факультету образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від «21» листопада 2023 року № 11

Учений секретар Ольга КОНОВАЛОВА

ЗМІСТ

1. Загальні положення про кваліфікаційну магістерську роботу	4
2. Етапи підготовки кваліфікаційної магістерської роботи	7
3. Структура, зміст та порядок оформлення науково-дослідної частини кваліфікаційної роботи	10
3.1. Структура науково-дослідної частини роботи та її змістовне наповнення	10
3.2. Порядок оформлення науково-дослідної частини кваліфікаційної роботи	14
4. Основні положення щодо підготовки творчої частини.....	16
5. Апробація результатів кваліфікаційної роботи.....	18
6. Критерії оцінювання кваліфікаційної магістерської	22
7. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної магістерської роботи	23
7.1. Допуск до захисту. Письмовий відгук керівника, зовнішня рецензія	23
7.2. Рекомендації до підготовки презентації для захисту кваліфікаційної магістерської роботи	25
7.3. Захист кваліфікаційної магістерської роботи	26
Список використаної та рекомендованої літератури	27
Додатки.....	29

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

Характеристика, компетентності, мета і завдання кваліфікаційної магістерської роботи

Відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського рівня) вищої освіти (Галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»), Освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» атестація здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи, яка має містити розв'язок складної задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Підготовка кваліфікаційної магістерської роботи здійснюється згідно з [Положенням про організацію освітнього процесу \(редакція 2020 року, зі змінами 2021 р.\)](#), де зазначено, що «Магістерська робота / проєкт – це індивідуальне або колективне завдання науково-дослідницького, творчого чи проєктно-конструкторського характеру, яке виконує здобувач вищої освіти на завершальному етапі фахової підготовки за освітнім ступенем магістра і є однією із форм виявлення теоретичних і практичних знань, уміння їх застосовувати при розв'язуванні конкретних наукових, технічних соціальних та виробничих завдань і містить елементи наукової новизни в даній галузі знань або напрямку практичної діяльності». Відповідно до Наказу ректора Університету №793 від 17.12.2020 р. передбачено алгоритм дії щодо основних етапів підготовки та захисту кваліфікаційної роботи.

Написання кваліфікаційної магістерської роботи зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» засвідчує здатність здобувача вищої освіти до самостійного проведення наукових досліджень, що

передбачає вміння комплексно й критично осмислювати і систематизувати теоретичні та методичні матеріали і творчо використовувати їхні положення на практиці, логічно, послідовно та грамотно викладати свої власні теоретичні дослідження.

Мета кваліфікаційної магістерської роботи – вміння творчо трансформувати набутий досвід на базі засвоєних впродовж навчання знань, навичок, втілення їх на практиці під час виконання твору образотворчого мистецтва різних рівнів складності, формування власної творчої ідеї та її візуалізація.

У процесі підготовки і захисту кваліфікаційної роботи у здобувачів вищої освіти формуються загальні та фахові компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

СК 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК 8. Здатність до використання сучасних інформаційно-

комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.

СК 9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

Здобувачі вищої освіти мають продемонструвати наступні результати навчання:

РН 1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

РН 2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

РН 3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

РН 4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

РН 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

РН 7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

РН 10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

РН 11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно- мистецьких процесів.

РН 14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі

теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

РН 15. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

Кваліфікаційна робота складається з творчої роботи і пояснювальної записки до неї. Творча робота передбачає виконання твору в техніках образотворчого мистецтва і демонструє вміння випускника творчо трансформувати набутий досвід на базі засвоєних впродовж навчання знань, вмінь та навичок. Пояснювальна записка розкриває теоретичні засади актуальних питань розвитку образотворчого мистецтва, характеризується комплексністю та невизначеністю умов і потребує застосування теорій та методів мистецтвознавчих досліджень.

2. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Етапи підготовки і захист кваліфікаційної магістерської роботи висвітлено у [Положенні про організацію освітнього процесу у Київському університеті імені Бориса Грінченка](#) (наказ № 293 від 29.04.2021 р.) та [Наказі ректора Університету №793 від 17.12.2020 р.](#)

Основними етапами виконання кваліфікаційної магістерської роботи є:

1. Підготовчий
2. Основний
3. Заключний

Підготовчий етап передбачає вибір теми та її затвердження; призначення керівника; складання календарного плану виконання кваліфікаційної магістерської роботи.

Тематика кваліфікаційних магістерських робіт із визначенням

керівників розробляється кафедрою образотворчого мистецтва та затверджується Вченою радою Факультету образотворчого мистецтва і дизайну. Затверджена тематика кваліфікаційних робіт та список наукових керівників оприлюднюється на сайті Факультету образотворчого мистецтва і дизайну у грудні першого року навчання здобувачів вищої освіти. Темі кваліфікаційних магістерських робіт відображають основні напрямки наукових досліджень кафедри, актуальну проблематику, пов'язану з процесом створення творів мистецтва різних видів та жанрів; обладнання для дослідження, реставрації та зберігання творів мистецтва, інформаційні та комунікаційні технології. Здобувачі знайомляться із запропонованим переліком тем із зазначенням відповідних керівників. Магістрант обирає тему кваліфікаційної магістерської згідно з врахуванням власних інтересів і здібностей.

Вибір теми здійснюється за особистою заявою здобувача у довільній формі на ім'я завідувача кафедри образотворчого мистецтва та погоджуються відповідними науковими керівниками.

Здобувачі вищої освіти можуть запропонувати власну тему кваліфікаційної магістерської роботи, яка відповідає галузі фахівця та змісту ОП «Образотворче мистецтво» з обґрунтуванням її актуальності і доцільності розроблення. Запропонована тема обов'язково обговорюється на засіданні кафедри і, за умови позитивного рішення, затверджується як тема кваліфікаційної магістерської роботи. За поданням завідувача кафедри декан Факультету образотворчого мистецтва і дизайну готує розпорядження про закріплення тем і призначення керівників кваліфікаційних магістерських робіт здобувачів вищої освіти.

Наукові керівники кваліфікаційних магістерських робіт призначаються з-поміж науково-педагогічних працівників кафедри образотворчого мистецтва, які мають, як правило, науковий ступінь і/або вчене звання.

Науковий керівник ставить перед магістрантом загальні завдання, окреслює коло проблемних питань, складає розклад консультацій та здійснює

контроль за дотриманням календарного плану виконання кваліфікаційної магістерської роботи здобувачем. У разі суттєвих порушень, що можуть призвести до недотримання, він невідкладно інформує завідувача кафедри з метою прийняття відповідних рішень, зокрема й рішення про недопущення здобувача до захисту.

Науковий керівник здійснює контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при написанні ним кваліфікаційної роботи відповідно до [Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету](#).

На цьому етапі науковий керівник допомагає здобувачу у складанні індивідуального плану щодо написання роботи; допомагає сформулювати категоріальний апарат кваліфікаційної роботи; рекомендує основну та додаткову наукову літературу, довідкові та архівні матеріали, інші джерела для опрацювання з теми кваліфікаційної роботи.

Основний етап передбачає підготовку науково-дослідної та творчої частини кваліфікаційної роботи.

Етапи підготовки науково-дослідної частини роботи:

1. Визначення актуальності, об'єкту, предмету, мети і завдання дослідження;
2. Розробка змісту кваліфікаційної магістерської роботи;
3. Опрацювання наукових джерел та візуального ряду;
4. Написання тексту роботи відповідно до змісту;
5. Формування додатків до кваліфікаційної магістерської роботи;
6. Написання висновків;
7. Підготовка наукової публікації в електронному виданні Університету Грінченка «Наукові доробки магістрантів» <http://masters.kubg.edu.ua/index.php/art/about> та тез доповіді наукового заходу (матеріали конференції, семінару, круглого столу, тощо).

Етапи виконання творчої частини

1. Вибір сюжету творчої роботи на основі затвердженої теми науково-дослідної частини кваліфікаційної магістерської роботи.
2. Виконання пошукових ескізів, з-поміж яких на засіданні кафедри обирається остаточний варіант творчої роботи.
3. Виконання чистових ескізу та колірного етюдю.
4. Безпосереднє виконання творчої роботи.
5. Участь в двох виставках під егідою творчих спілок/мистецьких конкурсах Всеукраїнського та/або Міжнародного рівня.

Заключний етап передбачає:

1. Проходження процедури перевірки на плагіат кваліфікаційної магістерської роботи, отримання довідки;
2. Отримання відгуку від керівника кваліфікаційної магістерської роботи;
3. Підготовка презентації;
4. Проходження процедури передзахисту кваліфікаційної магістерської роботи;
5. Оформлення кваліфікаційної магістерської роботи відповідно до вимог (тверда палітурка, оформлення творчої частини);
6. Отримання зовнішньої рецензії;
7. Завантаження кваліфікаційної магістерської роботи в електронному вигляді в систему електронного навчання Університету в ЕНК «Підготовка/Захист кваліфікаційної магістерської роботи (5-6 курс, ОМ, денна)» (<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=26570>)
8. Захист кваліфікаційної магістерської роботи на засіданні Екзаменаційної комісії.

3. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЧАСТИНИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Структура науково-дослідної частини роботи та її змістовне наповнення

Основні завдання кваліфікаційної магістерської роботи у науково-

дослідній частині:

- вміння формулювати мету та завдання роботи, викладати власну думку, давати оцінку мистецьким явищам;
- аналізувати досліджену мистецтвознавчу літературу, робити компаративний аналіз мистецьких творів, застосовуючи мистецтвознавчий категоріальний апарат;
- аналізувати власну творчу роботу, застосовані засоби художньої виразності, техніку, матеріали, застосовуючи мистецтвознавчий інструментарій.

Основними структурними складовими науково-дослідної частини кваліфікаційної магістерської роботи є:

1. Титульна сторінка;
2. Зміст;
3. Вступ;
4. Основний текст (I, II, III розділи, висновки до кожного розділу);
5. Висновки;
6. Список використаних джерел;
7. Додатки (ілюстрації).

Рекомендований обсяг текстової частини кваліфікаційної магістерської роботи (без списку використаних джерел і без додатків) – до 3-х друк. аркушів / 70 сторінок машинописного тексту (відповідно: вступ – до 5 стор., висновки – 3-4 стор.). Список використаних джерел складає 60-70 джерел.

Титульний аркуш роботи оформляється відповідно до Зразка №1 у додатках. **Зміст** подають на початку роботи (див. Зразок №2 у додатках).

У вступі (не більше 5 сторінок) на початку розкривається сутність наукової проблеми, її значущість, висвітлюється стан розробленості теми (стислий аналіз наукових джерел), обґрунтовується необхідність проведення дослідження. На завершення вступу подається структура кваліфікаційної магістерської роботи, наприклад, «Логіка дослідження зумовила структуру магістерської роботи: вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел із ... найменувань і ... додатків. Загальний обсяг ... сторінок».

Далі подається характеристика кваліфікаційної магістерської роботи у **такій послідовності**: актуальність та новизна теми, об'єкт та предмет дослідження, мета, завдання, методи, структура дипломної роботи.

- **Актуальність** проблеми, яка зумовила вибір теми дослідження, має містити обґрунтування доцільності роботи для розвитку відповідної галузі науки, необхідність висвітлення недостатньо досліджених аспектів.

- **Наукова новизна**, яка полягає у наведенні короткої анотації нових положень або рішень, запропонованих автором особисто, з обов'язковою вказівкою на відмінність цих положень від вже відомих).

- **Об'єкт дослідження** – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для поглибленого вивчення.

- **Предмет дослідження** міститься в межах об'єкта, саме на нього спрямована увага дослідника, оскільки він визначає тему магістерської роботи. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне і часткове; формулюються по одному реченню, стисло, але змістовно.

- **Мета дослідження** розкриває те, що автор хоче визначити при проведенні досліджень. Це одна думка, формулювання якої складається з одного речення із вживанням наступних дієслів: «визначити», «дослідити», «виявити», «встановити», «обґрунтувати», «довести», «перевірити», розробити» тощо.

- **Завдання** дослідження – це послідовні етапи дослідницької роботи, спрямовані на досягнення поставленої мети. Завдання мають послідовно і логічно розкривати, конкретизувати мету дослідження. **Для логічного формулювання завдань варто звертатися до змісту своєї дипломної роботи: кожний підпункт – це і є дослідження окремого завдання.** Формулюється орієнтовно 3-4 завдання.

- Виконання зазначених завдань мають бути відображені у висновках. Відтак, логіка дослідження пов'язує підпункти змісту з завданнями і висновками.

- **Методи дослідження**, використані для досягнення поставленої мети:

достатньо обрати по 1-2 методи з кожного блоку й обґрунтовано описати їх значення для наукового дослідження.

Методи розглядаються блоками:

1. Філософський блок:

- семіотичний (знак, знакова система – деталі твору); герменевтичний (інтерпретація твору); аксіологічний (ціннісний); онтологічний (буттєвий).

2. Історичний блок:

- історико-генетичний; історико-хронологічний; історико культурний; історико-порівняльний (компаративний).

3. Культурологічний блок:

- культурологічний метод (осмислення процесів поступу в культурі); культуротворчий; метод мікроісторії; кроскультурний метод.

4. Мистецтвознавчий блок:

-метод типологізації, формально-стилістичний метод, іконографічний метод, іконологічний метод, метод мистецтвознавчого аналізу.

- **Практичне значення** одержаних результатів.

- **Апробація результатів дослідження** – наводяться дані щодо участі автора в конференції, наявність публікації, участь у виставках.

- Наприкінці вступу наводиться **структура** науково-дослідної частини: перелік її структурних елементів у послідовності їх розміщення.

Структура основної текстової частини роботи.

- **Перший розділ** роботи – загально-аналітичний – містить огляд спеціальної літератури (з особливим наголосом на літературі останніх років і літературі іноземними мовами); аналіз об'єкту дослідження: культурологічний і мистецтвознавчий огляд явища, що висвітлюється, історичний екскурс у формування феномену. Складається з 2-3 підрозділів.

- **Другий розділ** – містить власне аналіз предмету дослідження, детально висвітлює складові проблематики теми кваліфікаційної магістерської роботи.

- **Третій розділ** присвячений творчій роботі здобувача вищої освіти. У ньому послідовно описується процес виникнення творчого задуму: пошук

художнього образу, композиційного рішення, вибір технік та інших засобів художньої виразності.

- **Загальні висновки** становлять заключну частину дослідження.

Їх розміщують безпосередньо після викладу основного тексту, починаючи з нової сторінки. Логіка висновків базується на **констатації мети і завдань**. Вони мають містити також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень в обраній галузі. Посилання на інших авторів, їх цитування, а також наведення загальновідомих істин у висновках не допускаються.

- **Список використаних джерел** включає позиції з суцільною нумерацією в алфавітному порядку. Оформлення списку використаних у роботі джерел має відповідати нормативним вимогам до бібліографічного опису: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

- **Додатки** складаються з ілюстрацій (репродукції, малюнки, таблиці, схеми, фотоматеріали). Візуальний супровід необхідно розміщувати у тій послідовності, у якій ілюстрації згадуються у тексті.

3.2. Порядок оформлення науково-дослідної частини кваліфікаційної магістерської роботи

Науково-дослідна частина кваліфікаційної магістерської роботи виконується українською мовою й оформлюється відповідно до вимог. Текст друкується на одному боці аркуша, з полями не менше як 30 мм – зліва, 10 мм – справа, 20 мм – зверху й знизу, інтервал – 1,5, шрифт – Times New Roman Сур, кегль – 14. Роботу комплектують відповідно до послідовності у змісті. Розділи нумерують римськими цифрами (I, II, III), підрозділи номером розділу та підрозділу, через крапку (1.1, 1.2 тощо). Заголовки структурних частин роботи ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Якщо

заголовок складається з двох чи більше пропозицій, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком і текстом може дорівнювати 2-3 інтервалам. Нумерація сторінок – наскрізна: номер сторінки позначається арабськими цифрами у правому верхньому кутку, проте на титульній сторінці номер не проставляють. Кожну структурну частину роботи (згідно з розділами) починають із нової сторінки. Абзацний відступ має бути однаковим впродовж усього тексту і дорівнювати п'яти знакам.

Зразок оформлення титульного аркушу див. ДОДАТОК 1, зразок оформлення змісту див. ДОДАТОК 2.

Цитування та посилання на використані літературні джерела.

Оформлення списку використаних джерел

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Кожна пряма цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Посилання в тексті роботи на джерела зазначається у квадратних дужках, наприклад: «У роботі В. Іванова проаналізовано етапи творчості [5, 12]», де перша цифра – номер джерела за списком, друга – номер сторінки. Посилання на декілька видань оформлюється так: [5; 7; 10; 23] (вказуються порядкові номери у списку джерел). В окремих випадках, коли номер сторінки вказати неможливо, скажімо в Інтернет-публікації, ставиться лише номер джерела за списком.

Список джерел формують в алфавітному порядку. Джерела зазначають відповідно до загальноприйнятої форми оформлення (ДСТУ 8302: 2015) (ДОДАТОК 5).

Оформлення додатків

Додатки виносяться в кінець роботи. Перед додатками згідно загальній нумерації сторінок слід розмістити титульний аркуш, на якому великими

літерами (напівжирн.) позначити структурну складову кваліфікаційної магістерської роботи: **ДОДАТКИ**.

Додатки позначаються зверху всередині цифрами: Додаток 1; Додаток 2, Додаток 3. Додаток повинен мати заголовок, надрукований під словом «Додаток». Нумерація додатків відповідає нумерації розділів, наприклад, додаток 1 – до розділу 1, додаток 3 – до розділу 3. Нумерація ілюстрацій всередині кожного додатку дається окремо, наприклад, рис. 2.1 – перша ілюстрація до другого розділу, рис. 3.2 – друга ілюстрація до третього розділу.

Зображення розміщуються у тій послідовності, як про них згадується у тексті роботи. Крапка після завершення підпису під додатком не ставиться.

У тексті роботи посилання на додаток дається у такий спосіб: (див. Додаток 1). Наприклад: «Проаналізуємо роботу В. Орловського «У полі» (див. Додаток 2, рис. 2.1). Вона виконана у техніці олійного живопису». Власні роботи здобувачів вищої освіти слід підписувати так: «Іванова М. Ескіз натюрморту з фруктами», або «Іванова М. Послідовність роботи над натюрмортом». Приклад подання додатків у роботі надано у ДОДАТКУ 3.

4. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОЇ ЧАСТИНИ

Творча робота передбачає виконання твору в техніках образотворчого мистецтва і демонструє вміння випускника творчо трансформувати набутий досвід на базі засвоєних впродовж навчання знань, вмінь та навичок. Робота має виявити рівень володіння засобами і прийомами створення на площині або в об'ємі предметних форм у відповідних техніках; вміння організовувати простір, komponуючи в ньому предмети; вміння стилізувати форму, абстрактно мислити, володіти мовою знаку та символу.

Етапи виконання творчої частини кваліфікаційної магістерської роботи:

1. Вибір теми та її затвердження.

Тему творчої частини кваліфікаційної магістерської роботи здобувач

вищої освіти обирає разом з керівником творчої роботи. Затвердження теми творчої роботи здобувач вищої освіти отримує за рішенням кафедри. На засідання кафедри для затвердження творчої частини кваліфікаційної магістерської роботи здобувачем вищої освіти подаються: ескізи, етюди, замальовки, пошуки композиційних схем, кольорові та тональні розробки, ескізи в кольорі тощо. На засіданні кафедри також обговорюються та затверджуються засоби і техніка виконання творчої частини кваліфікаційної магістерської роботи, її формат.

2. Виконання ескізу. Ескіз виконується в основних колірних співвідношеннях та техніках, які передбачаються для виконання роботи. У його узагальнених формах повинен чітко проглядатися основний художній задум. Основними аспектами у роботі над ескізом є: вибір сюжету, вибір формату, композиція зображення, визначення головних і другорядних елементів у композиції, тонове і колористичне вирішення роботи.

3. Безпосереднє виконання творчої роботи відбувається відповідно до специфіки того чи іншого виду образотворчого мистецтва з урахуванням властивостей матеріалів, особливостей площинного чи об'ємного вирішення задуму, здійснюється під керівництвом викладача.

4. По завершенні всіх етапів роботи за місяць до захисту здобувач вищої освіти представляє на розгляд кафедри роботу для допуску. **Творча частина допускається до захисту**, якщо відповідає основним критеріям:

- виконана за авторською ідеєю та у відповідності з затвердженою темою під загальним наглядом керівника;
- в заявленій техніці та в обраному жанрі;
- у правильно вибраному і скомпонованому форматі, композиційно грамотно і врівноважено;
- з урахуванням просторової та повітряної перспективи;
- з передачею світлотіньових моделювань та ліпленням об'єму;
- у правильно відображеному освітленні в умовах обраного середовища;

- при гармонійно обраному колористичному навантаженні;
- виконана та подана у встановлений термін;
- має позитивний відгук керівника та позитивну зовнішню рецензію.

Контроль виконання всіх етапів творчої роботи здійснюється відповідно до календарного плану шляхом переглядів художньої ради кафедри, у яких беруть участь провідні викладачі кафедри образотворчого мистецтва, передусім – керівники кваліфікаційних робіт.

5. АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Обов'язковою умовою допуску до захисту здобувачів вищої освіти освітнього рівня другого (магістерського) є наступні складові:

- участь у **конференції** (апробація) з опублікованим текстом доповіді (тезами) та публікації статті в періодичному виданні за напрямом «Мистецтвознавство» чи «Культурологія». На момент проходження здобувачем вищої освіти передзахисту він має подати на кафедру разом з кваліфікаційною магістерською роботою публікації, або надати інформацію про прийняття матеріалів до друку;
- участь у **двох художніх виставках** (впродовж навчання за другим (магістерським) освітнім рівнем), що відбувалися під егідою творчих спілок, засвідчених каталогами (або довідками установи, де відбулась виставка) або в **двох мистецьких конкурсах** Всеукраїнського та/або Міжнародного рівня.

Тези наукової доповіді

Тези (від thesis – положення, твердження) – це коротко, точно, послідовно сформульовані ідеї, думки, положення доповіді, повідомлення, статті або іншої наукової праці.

Тези наукової доповіді – опубліковані до початку наукової конференції (семінару, симпозіуму) матеріали попереднього характеру, що містять короткий виклад основних положень (ідей, думок, аспектів) наукового дослідження. Вони містять інформацію, що не знайшла відображення в інших

публікаціях. Текст тез доповіді має такі складові:

- постановка проблеми у загальному вигляді;
- виділення невіршених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується доповідь;
- формулювання мети дослідження та його основних результатів;
- висновки і перспективи подальших досліджень.

При підготовці тез доповіді слід враховувати такі загальні вимоги:

- 1) у правому верхньому куті розміщують прізвище та ініціали автора, при необхідності – посада, місце навчання тощо;
- 2) у лівому верхньому куті обов'язково зазначається УДК;
- 3) назва тез доповіді повинна відображати головну її ідею, думку, положення і друкується прописними літерами по центру сторінки;
- 4) послідовність викладу змісту може бути такою: актуальність проблеми, стан її розробленості в науковій літературі, визначення таких її аспектів, що потребують подальшої розробки та удосконалення; основна ідея, методи, засоби та прийоми досягнення кращих результатів; висновки по кожному матеріалу тез повинні містити самостійну думку, що висловлюється в кількох реченнях і починається з нового рядка;
- 5) посилання на джерела, цитати, цифровий матеріал у тезах, як правило, не використовуються.

Технічні вимоги до оформлення тез доповіді:

- 1) обсяг тез, як правило, складає дві-три сторінки комп'ютерного набору через 1,5-2 інтервали (згідно вимог організаторів конференції, наукового заходу тощо);
- 2) шрифт Times New Roman, кегель – 14 пт;
- 3) поля: верхнє, праве, лівє – 20 мм; нижнє – 25 м;
- 4) вирівнювання тексту по ширині сторінки;
- 5) абзацний відступ – 10 мм;
- 6) текст тез не повинен містити таблиць, рисунків, формул, діаграм.

Наукова стаття – це один із основних видів публікацій науковців, в

якому подаються проміжні або кінцеві результати, висвітлюються конкретні окремі питання за темою дослідження, фіксується науковий пріоритет автора, що робить її матеріал надбанням фахівців. Стаття повинна мати високий науковий рівень. Автор статті відповідає за правильність і достовірність викладеного матеріалу, точність представлених у роботі фактів (даних) та якість перекладу цитат з іншомовних джерел (за наявності).

У статті слід виділяти умовно такі структурні елементи:

- **вступ** (постановка проблеми у загальному вигляді, її актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями, значення для розвитку певної галузі науки і практики; обсяг – до 10 рядків);
- **формулювання мети та завдань статті**: висловлюється головна ідея публікації; звертається увага на уведення до наукового обігу нових фактів, закономірностей, висновків, або уточнення відомих раніше, але недостатньо вивчених;
- **аналіз останніх досліджень та публікацій**, в яких започатковано розв'язання даної проблеми; визначення невирішених питань, яким присвячена стаття (1-2 абзаци);
- **виклад основного матеріалу** – головна частина статті в якій висвітлюється концептуальні положення наукового дослідження, особисті ідеї, думки, отримані наукові факти та аналіз отриманих результатів (2-4 стор.);
- **висновок**, у якому формулюється основний умовивід автора, подаються практичні рекомендації та окреслюються шляхи для подальших досліджень;
- **список використаних джерел**, який подається за алфавітом і з дотриманням вимог щодо оформлення відповідно до чинних стандартів бібліотечної та видавничої справи

При написанні наукової статті слід дотримуватися загальноприйнятих правил:

- у лівому верхньому куті зазначається індекс УДК;
- у правому верхньому куті розміщують прізвище та ініціали автора

(жирним шрифтом), за необхідності наводять короткі дані про нього;

- назва статті стисло відображає її головну ідею, думку; розташовують її по центру прописними літерами, виділяючи жирним шрифтом;
- ініціали вчених, яких цитує чи вказує автор, ставлять перед прізвищем;
- цитати в статті використовуються рідко, краще зазначити ідею, а після неї в дужках указати прізвище автора чи номер джерела із поданого в кінці списку використаної літератури;
- недоцільно ставити риторичні запитання, а викладати матеріал розповідними реченнями, не перевантажуючи текст цифрами 1,2,3... при переліках тих чи інших думок, принципів, положень;
- стаття має завершуватися конкретними висновками і рекомендаціями та списком використаних джерел;
- до наукової статті додається анотація (резюме) українською, російською та англійською мовами та перелік ключових слів (3-5).

Технічні вимоги до оформлення наукової статті:

- 1) шрифт Times New Roman, кегель – 14 пт;
- 2) поля: ліве – 30 мм, верхнє та нижнє – 20 мм, праве – 15 мм; абзац – 12,5 мм (позначати тільки клавішею "Enter", не застосовувати пробіли або табуляцію);
- 3) заголовки вирівнюються по центру, підзаголовки – по лівому краю, епіграфи – по правому краю;
- 4) відомості про автора наводять у такій послідовності: прізвище, ініціали, посада, установа, в якій навчається (працює) автор;
- 5) жирним шрифтом виділяються заголовки й головні думки, прізвище та ініціали автора статті, а курсивом – відступи від основного змісту, приклади, примітки тощо;
- 6) обсяг публікації: 4-6 сторінок формату А4; при визначенні обсягу рукопису необхідно виходити з того, що один авторський аркуш дорівнює 40 000 друкованих знаків тексту на сторінці формату А4 (враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами), чи 40 кілобайтам комп'ютерного

тексту в DOC-форматі (разом із проміжками). Обсягом авторського аркуша можна вважати 22 сторінки друкованого тексту за умови приблизно 1800 знаків на сторінці;

- 7) в одному рядку має бути 60-65 знаків, враховуючи розділові позначення та проміжки між літерами; на одній сторінці – 28-30 рядків тексту через 1,5-й інтервал;
- 8) тексти, таблиці, рисунки та інші матеріали мають бути чорно-білими оформлені у Microsoft Word;
- 9) використана література оформлюється згідно зі стандартами.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оцінювання кваліфікаційної магістерської роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, згідно з критеріями, розробленими кафедрою образотворчого мистецтва та узгодженими з гарантом та головою екзаменаційної комісії.

Критерії оцінювання кваліфікаційної магістерської роботи на захисті

№ п/п	Критерії		Макс. к-ть балів за кожним критерієм
1.	Науково-дослідна частина	Грамотність формулювання мети, завдань, об'єкту, предмету, завдань, структури роботи, актуальності, новизни, теоретичного та практичного значення дослідження	5
		Володіння мистецтвознавчим термінологічним апаратом	5
		Відповідність змісту кваліфікаційної роботи темі, ґрунтовність розкриття досліджуваних питань, наявність у роботі власних спостережень, реальність і практична цінність запропонованих рекомендаційних рішень.	15
		Наявність та якість наукових публікацій	10
		Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел)	5
		Дотримання правил оформлення списку використаних джерел	5
		Разом	
2.	Творча частина	Оригінальність творчого задуму, нестандартність підходу до завдання, наявність індивідуальної манери	10
		Вдале, грамотне композиційне рішення, колористичне	10

		рішення, техніка виконання	
		Чітка конструктивна побудова елементів композиції	10
		Наявність підтвердження участі у творчих конкурсах або мистецьких виставках	10
		Разом	40
3.	Захист	Чіткість і грамотність доповіді	5
		Якість і послідовність, логіка викладення матеріалу в презентації	5
		Відповіді на запитання, аргументованість власної точки зору	5
		Разом	15
		Загальна сума балів	100

Критерії оцінювання кваліфікаційної магістерської роботи в період рецензування

№ п/п	Критерії		Макс. к-ть балів за кожним критерієм
1.	Науково-дослідна частина	Грамотність формулювання мети, завдань, об'єкту, предмету, завдань, структури роботи, актуальності, новизни, теоретичного та практичного значення дослідження	5
		Володіння мистецтвознавчим термінологічним апаратом	5
		Відповідність змісту кваліфікаційної роботи темі, ґрунтовність розкриття досліджуваних питань, наявність у роботі власних спостережень, реальність і практична цінність запропонованих рекомендаційних рішень.	15
		Наявність та якість наукових публікацій	10
		Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел)	10
		Дотримання правил оформлення списку використаних джерел	5
		Разом	50
2.	Творча частина	Оригінальність творчого задуму, нестандартність підходу до завдання, наявність індивідуальної манери	10
		Вдале, грамотне композиційне рішення, колористичне рішення, техніка виконання	15
		Чітка конструктивна побудова елементів композиції	15
		Наявність підтвердження участі у творчих конкурсах або мистецьких виставках	10
		Разом	50
		Загальна сума балів	100

7. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

7.1. Допуск до захисту. Письмовий відгук керівника, зовнішня рецензія

Випускова кафедра за участю гаранта освітньої програми не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК проводить попередній захист кваліфікаційних магістерських робіт.

Здобувач зобов'язаний представити повністю виконану роботу з відгуком керівника.

Керівник готує відгук із характеристикою діяльності здобувача під час виконання кваліфікаційної роботи. Керівник у відгуку визначає рівень використання здобувач вищої освіти теоретичних знань для розв'язання завдань дослідження, аналізує методику дослідження, дає оцінку якості вирішених завдань, запропонованих здобувачем методичних рекомендацій, інформує про певні недоліки у роботі. Керівник несе відповідальність за об'єктивність відгуку.

Обов'язковою умовою допуску до захисту здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти є наявність наукової публікації в періодичному виданні за напрямом «Мистецтвознавство» чи «Культурологія» та опублікованих тез доповіді наукового заходу (матеріали конференції, семінару, круглого столу, тощо). Теми публікацій мають бути дотичними до теми кваліфікаційної роботи, висвітлювати її провідні положення, складати частину пояснювальної записки. Статті можуть бути опубліковані у співавторстві з керівником кваліфікаційної магістерської роботи. Матеріал має бути внесений у список літератури кваліфікаційної роботи, що є однією з умов допуску до захисту. На момент проходження здобувачем передзахисту він має подати на кафедру публікації разом з роботою, або надати інформацію про подання матеріалів до друку (назви видань та терміни їх виходу друком).

Під час передзахисту здобувач доповідає про проведене дослідження, розкриваючи його основні аспекти. Доповідь супроводжується презентацією зробленою за допомогою програмного забезпечення MS POWERPOINT.

Результати допуску до захисту фіксуються відповідним протоколом

засідання кафедри.

Випускова кафедра за участю гаранта забезпечує процедуру зовнішнього рецензування кваліфікаційних магістерських робіт, які допущені до захисту. Рецензія на кваліфікаційну магістерську роботу має бути надана фахівцем, який обов'язково має науковий ступінь або звання Заслуженого, Народного художника України. Кафедра визначає склад рецензентів з висококваліфікованих фахівців профільних кафедр інших закладів вищої освіти або представників спілки художників України. Перелік потенційних рецензентів має бути запропонований здобувачу кафедрою. Для комплексного ознайомлення з кваліфікаційною магістерською роботою до науково-дослідної частини роботи здобувача має бути додано фото творчої частини роботи.

У рецензії зазначається відповідність змісту роботи темі, ґрунтовність розкриття досліджуваних питань, наявність у роботі власних спостережень, реальність і практична цінність запропонованих рекомендаційних рішень, рівень творчої роботи, наявність цікавих мистецьких рішень, актуальність, якість використаного матеріалу, технік та прийомів. Рецензія повинна містити рекомендовану оцінку за прийнятою в Університеті 100-бальною шкалою. Рецензія підписується рецензентом, підпис завіряється печаткою підприємства/організації/установи.

Здобувач повинен ознайомитись зі змістом відгуку керівника і зовнішньої рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на зауваження під час проходження процедури захисту кваліфікаційної магістерської роботи у Екзаменаційній комісії. Вносити будь-які зміни у кваліфікаційну магістерську роботу після отримання відгуку та зовнішньої рецензії забороняється.

У випадку надання негативного відгуку керівником або надходження негативної зовнішньої рецензії остаточне рішення про допуск (недопущення) кваліфікаційної магістерської роботи до захисту приймає кафедра. Кваліфікаційна магістерська робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, освітньому рівню, а також не має відгуку та рецензії, до захисту

не допускається. Рішення оформлюється протоколом її засідання.

Завершену кваліфікаційну магістерську роботу разом із відгуком керівника та зовнішньою рецензією здобувач подає на кафедру у визначений термін, але не пізніше, ніж за два тижні до захисту. До текстової частини роботи здобувачі вищої освіти додають публікації, довідки/дипломи про участь у виставках/конкурсах, довідку про перевірку на плагіат та творчу роботу.

Бланк для відгуку та рецензії наведено у ДОДАТКУ 4.

7.2. Рекомендації до підготовки презентації для захисту кваліфікаційної магістерської роботи

Головна мета презентації – це забезпечення стислої візуальної демонстрації основних результатів кваліфікаційної магістерської роботи.

Презентація роботи виконується за допомогою програмного забезпечення MS POWERPOINT.

Структура презентації:

1-й слайд – інформація з титульної сторінки роботи (назва кафедри, тема, ПІБ здобувача вищої освіти, ПІБ, науковий ступінь та вчене звання керівників науково-дослідної та творчої частин роботи, тема, техніка, розміри, рік захисту);

2-3-й слайди – актуальність теми роботи, об'єкт, предмет дослідження, мета та завдання роботи, основні методи дослідження;

4-5-й слайди – інформація про результати дослідження першого розділу;

6-7-й слайди – інформація про результати дослідження другого розділу;

8-10-й слайди – етапи виконання творчої роботи (третій розділ) з наведенням пошукових замальовок, начерків, тощо, фото етапів виконання робіт.

11-й слайд – «Дякую за увагу».

При розробці презентації рекомендується дотримуватися таких вимог:

- тривалість доповіді – 7-10 хв.;

- максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 10 шт.;
- шаблон оформлення – однаковий для всіх слайдів – корпоративна презентація.

7.3. Захист кваліфікаційної магістерської роботи

Кваліфікаційна магістерська робота, що складається з двох частин – науково-дослідної та творчої, захищається перед Екзаменаційною комісією на відкритому засіданні.

1. Здобувач виголошує заздалегідь підготовлену доповідь (7-10 хв., 4-6 аркушів тексту), користуючись підготовленою презентацією, в якій:

- стисло характеризує об'єкт, мету, завдання роботи;
- розкриває основні теоретичні аспекти досліджуваної проблеми;
- доповідає про її практичні аспекти (конкретні процеси, явища, отримані дані).

По завершенні доповіді щодо виконаної теоретичної частини роботи здобувач вищої освіти представляє свою творчу роботу:

- демонструє авторську сюжетну композицію;
- виголошує назву, стисло характеризує жанр;
- розкриває основні етапи виконання творчої роботи;
- доповідає про особливості її виконання, що виникали під час роботи та способи вирішення тих чи інших завдань;
- наводить власне ставлення до виконаної роботи;
- підсумовує виступ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
2. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. Основи наукових досліджень: навч. Посібник. Львів: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.

3. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2007. 254 с.
4. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. Посібник. К.: Кондор, 2003. 192 с.
5. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник. К., 2003. 116 с.
6. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для здобувачів вищої освіти, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
7. «Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»:
https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/im/mag/2021/OPP_mag_om_2021.pdf
8. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському університеті імені Бориса Грінченка (нова редакція):
https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/naka_z_793_17.12.2020.pdf
9. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Київського університету імені Бориса Грінченка:
https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_39_24.01.2020.pdf
10. Перевірка на плагіат. Ресурс бібліотеки Київського Університету імені Бориса Грінченка: <https://library.kubg.edu.ua/poslygy-ta-servis/dostup-do-internet.html>
11. Науково-практичний семінар «Оформлення бібліографічних посилань згідно з ДСТУ 8302:2015 та використання міжнародних стилів в оформленні списків літератури». Презентація бібліотеки Київського Університету імені

Бориса Грінченка: <https://library.kubg.edu.ua/pro-biblioteku/podii-ta-novyny/novyny/298-naukovo-praktichnij-seminar-oformlennya-bibliografichnikh-posilan-zgidno-z-dstu-8302-2015-ta-vikoristannya-mizhnarodnikh-stiliv-v-oformlenni-spiskiv-literaturi.html>

12. Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05. 2019 р. №726. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

Зразок оформлення титульного аркушу

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

«Допущено до захисту»:

Завідувач кафедри образотворчого
мистецтва

_____ Ольга ШКОЛЬНА

Протокол засідання кафедри
образотворчого мистецтва

№ _____ від «_____» _____ 202__р.

**ШЕВЧЕНКО ЮЛІЯ
ВІКТОРІВНА**

Еволюція пейзажного жанру в контексті розвитку
європейського мистецтва початку ХХІ століття

Кваліфікаційна магістерська робота
зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

**Керівник науково-дослідної
частини:**

Коновалова Ольга Володимирівна,
кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри образотворчого мистецтва

Керівник творчої частини:

Стрельцова Світлана Вікторівна,
старший викладач кафедри
образотворчого мистецтва

Київ-2023

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ПЕЙЗАЖНИЙ ЖАНР У СИСТЕМІ ЖАНРІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	7
1.1. Жанрова ієрархія в образотворчому мистецтві: виникнення, принципи формування.....	7
1.2. Різновиди пейзажного живопису	18
1.3. Пейзажний жанр у світовому живописі: виникнення та основні етапи еволюції	12
Висновки до першого розділу.....	31
РОЗДІЛ II. ПЕЙЗАЖНИЙ ЖАНР В УКРАЇНСЬКОМУ ЖИВОПИСУ: ВІД ДАВНИНИ ДО ХІХ СТ	34
2.1. Пейзаж в українському живопису від Київської Русі до XVII ст.....	34
2.2. Український пейзаж XVII-XIX ст.: провідні митці, тенденції розвитку	38
2.3. Особливості олійного живопису: специфіка застосування техніки.....	40
Висновки до другого розділу.....	53
РОЗДІЛ III. ПЕЙЗАЖ «ВЕЧОРІЄ»: СТАДІЇ ВИКОНАННЯ	55
3.1. Концепція, початок роботи над образами, пошук композиційного рішення.....	55
3.2. Створення картону. Перші етапи написання полотна. Технологічні проблеми, шляхи їх вирішення.....	60
3.3. Основна робота над полотном, завершальна стадія	65
Висновки до третього розділу... ..	70
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74
ДОДАТКИ	77

Приклад подання додатків у роботі

Додаток 1

Репродукції творів

Рис. 1.1. К. Моне. «Пруд з лататтям»,
«Руанський полотно, олія, 1899.
1877.

Рис. 1.2. К. Моне.
«собр», полотно, олія,

Репродукції творів

Рис. 2.1. В.Орловський. «Залив», полотно, олія, 1894.

Рис. 2.2. М. Пимоненко. «Біля криниці», полотно, олія, 1908.

Послідовність виконання творчої роботи. Автор – М. Іванова

Рис. 3.1. Перший етап виконання: Рис.3.2. Другий етап виконання: пошук композиції творчої роботи конструктивна побудова творчої роботи

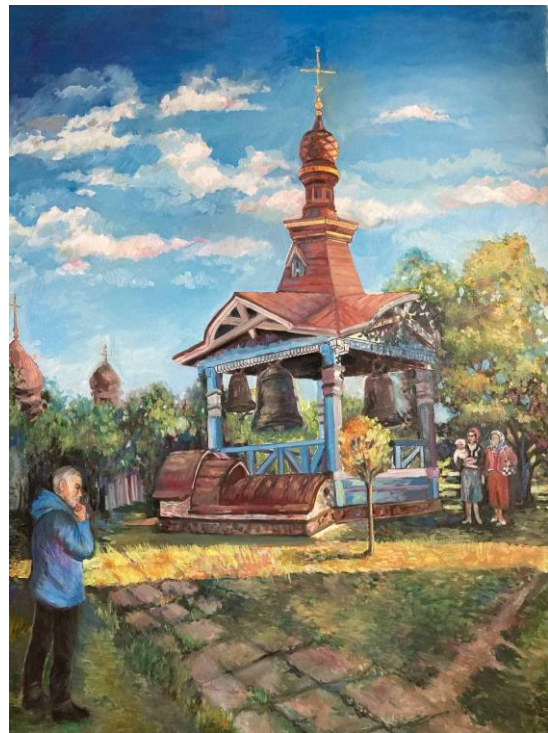

Рис. 3.3. Третій етап виконання ескізу: Рис. 3.4. Четвертий етап: робота над вирішення в кольорі оригіналом творчої роботи

ВІДГУК НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ІІ КУРСУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО,
РЕСТАВРАЦІЯ, ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)

Тема роботи: _____

Вид мистецтва, жанр, техніка: _____

Розміри: _____

Керівник науково-дослідної частини роботи (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада): _____

Керівник творчої частини роботи (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада): _____

Відгук керівника науково-дослідної частини роботи:

Позитивні риси роботи: _____

Основні недоліки роботи: _____

Відмітка про допуск до захисту, пропонована оцінка (за шкалою Університету):

Підпис _____

“ ____ ” _____ 202__ р.

Відгук керівника творчої частини:

Позитивні риси роботи: _____

Основні недоліки роботи: _____

Відмітка про допуск до захисту, пропонована оцінка (за шкалою Університету):

Підпис _____

“ ____ ” _____ 202__ р.

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ___ КURСУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО,
РЕСТАВРАЦІЯ, ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)

Тема роботи: _____

Обсяг роботи, наявність ілюстративного супроводу: _____

Ступінь відповідності тексту сформульованій темі: _____

Позитивні риси роботи, аналіз наявності авторського
компоненту _____

Перелік основних недоліків роботи _____

Відгук про роботу в цілому, пропонована оцінка (за шкалою Університету): _____

Рецензент:
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада та місце роботи

Підпис _____
“ ____ ” _____ 202__ р.

МП

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаної літератури з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
книги: один автор	1. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917–1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 2. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 3. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.
два автори	1. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 2. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
три автори	1. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани здобувачів вищої освіти у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 2. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
чотири і більше авторів	1. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.
автор (и) та редактор (и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
без автора	1. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 2. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 3. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 4. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.
автореферати дисертацій	1. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.

дисертації	1. Авдеева О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.): дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.
законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i> . 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 4. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i> . 2017. № 4. С. 530–543. 5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i> . 2017. № 20. С. 136–141.
архівні документи	1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i> . Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
каталоги	1. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
бібліографічні покажчики	1. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 2. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
частина видання: книги	1. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.
частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини XX століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> :

	тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.
частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.
частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i> . 2007. № 4. С. 88–92. 2. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i> . 2017. 20–26 жовт. (№ 42). С. 14–15.
електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757 & (дата звернення: 15.11.2017). 2. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i> . Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf . (дата звернення: 15.11.2017).